2025/1458

18.7.2025

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/1458,

14. juuli 2025,

millega antakse luba anda Moldovale toetust ELi küberreservist

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. detsembri 2024. aasta määrust (EL) 2025/38, millega nähakse ette meetmed, et tugevdada liidus solidaarsust ja suurendada suutlikkust küberohtude ja intsidentide avastamiseks, nendeks valmistumiseks ja neile reageerimiseks, ning millega muudetakse määrust (EL) 2021/694 (kübersolidaarsuse määrus), ([1]) eriti selle artikli 19 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 23. juunil 2022 andis Euroopa Ülemkogu Moldovale kandidaatriigi staatuse. Otsuse aluseks oli nende tingimuste täitmine, mis on esitatud komisjoni 2022. aasta juuni arvamuses Moldova liikmeks astumise taotluse kohta. 14. detsembril 2023 otsustas Euroopa Ülemkogu alustada komisjoni soovituse alusel Moldovaga ühinemisläbirääkimisi.

(2) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 15. detsembri 2022. aasta järeldustes, et liit jätkab Moldovale igakülgse asjakohase toetuse andmist Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja mitmesuguse mõjuga toimetulekuks.

(3) Küberintsidendid mõjutavad jätkuvalt majandust ja ühiskonda nii liidus kui ka ülemaailmsel tasandil. Küberohud arenevad eriti kiiresti teatud ELi kandidaatriikides, kus olulised või ulatuslikud intsidendid võivad põhjustada häireid ja kahju elutähtsas taristus, segada riigi majanduse ja institutsioonide nõuetekohast toimimist või kujutada endast tõsist avaliku julgeoleku või turvalisusriski üksustele ja kodanikele. See kehtib eeskätt Moldova puhul, kus Venemaa korraldab elutähtsa taristu, demokraatlike protsesside ja valimistaristu ohtu seadmiseks hübriidkampaaniaid ja küberründeid.

(4) Võttes arvesse küberrünnete prognoosimatust ja asjaolu, et sageli ei piirdu rünne konkreetse geograafilise piirkonnaga ja sellega kaasneb suur mõju ülekandumise oht, on liidu, eelkõige selle siseturu ja tööstuse kui terviku kaitse huvides kasulik suurendada naaberriikide vastupanuvõimet ning suutlikkust reageerida tulemuslikult olulistele küberintsidentidele ja ulatuslikele küberintsidentidele. Seepärast on määruses (EL) 2025/38 sätestatud, et kolmandaid riike, kes on sõlminud liiduga assotsieerimislepingu, mis võimaldab neil osaleda programmis „Digitaalne Euroopa“ (edaspidi „programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmas riik“), võib toetada ELi küberreservist (edaspidi „reserv“) kogu nende territooriumil või osal sellest, kui see on ette nähtud lepinguga, millega kolmas riik assotsieerub programmiga „Digitaalne Euroopa“.

(5) Kooskõlas määruse (EL) 2025/38 artikliga 19 võivad programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandad riigid taotleda toetust reservist, kui sihtmärgiks olevad üksused, kelle jaoks nad sellist toetust taotlevad, on üksused, kes tegutsevad kriitilise tähtsusega sektorites või muudes tähtsates sektorites, ning kui avastatud intsidendid põhjustavad märkimisväärseid tegevushäireid või võivad avaldada ülekanduvat mõju liidus. Kolmandal riigil on õigus saada sellist toetust üksnes juhul, kui see on konkreetselt ette nähtud lepinguga, millega see riik on assotsieerunud programmiga „Digitaalne Euroopa“. Lisaks peaks sellistel kolmandatel riikidel olema õigus saada toetust ainult seni, kui on täidetud määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikes 3 esitatud kolm kriteeriumi. Esiteks peaks kolmas riik täielikult täitma kõnealuse lepingu asjakohased tingimused. Teiseks, võttes arvesse reservi täiendavat olemust, peaks kolmas riik olema võtnud piisavaid meetmeid, et valmistuda olulisteks küberintsidentideks või ulatuslike küberintsidentidega võrdsustatud küberintsidentideks. Kolmandaks peaks reservist toetuse andmine olema kooskõlas liidu poliitika ja selle riigiga loodud üldiste suhete ning liidu muu poliitikaga julgeoleku valdkonnas.

([1]) ELT L, 2025/38, 15.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/38/oj.

(6) Programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandatele riikidele toetuse andmine võib mõjutada suhteid kolmandate riikidega ja liidu julgeolekupoliitikat, sealhulgas ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika kontekstis. Nõukogu tegutseb komisjoni ettepaneku alusel, võttes nõuetekohaselt arvesse komisjoni hinnangut määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikes 3 osutatud kolmele kriteeriumile.

(7) Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda on Moldovat tugevalt mõjutanud, kui Venemaa on võtnud otse Moldova vastu suunatud hübriidmeetmeid, et riiki destabiliseerida ja õõnestada tema liikumist liiduga ühinemise suunas. Seda arvesse võttes on liit pakkunud Moldovale igakülgset toetust, et tulla toime probleemidega, millega Moldova seisab silmitsi Venemaa Ukraina-vastane agressiooni tagajärjel, ning tugevdada riigi vastupanuvõimet, turvalisust ja stabiilsust olukorras, kus Venemaa võtab otseseid destabiliseerimismeetmeid.

(8) 24. aprillil 2023 võttis nõukogu ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames vastu otsuse (ÜVJP) 2023/855, ([2]) millega loodi Euroopa Liidu partnerlusmissioon Moldovas, et anda strateegilist nõu ja operatiivtuge kriisiohjamise ja hübriidohtude vallas. Alates 2021. aastast on liit ühtlasi pakkunud pidevat toetust Euroopa rahutagamisrahastu kaudu, et tugevdada Moldova suutlikkust sõjalises ja kaitsevaldkonnas. Liidu ja Moldova julgeoleku- ja kaitsepartnerlusele allakirjutamine 21. mail 2024 muutis liidu ja Moldova koostöö struktuuri rahu, turvalisuse ja kaitse põhivaldkondades sidusamaks. Lisaks püütakse 10. oktoobril 2024 komisjoni poolt vastu võetud Moldova kasvukavaga toetada Moldova sotsiaal-majanduslikke reforme ja parandada Moldova juurdepääsu siseturule koos konkreetsete reformidega küberturvalisuse juhtimise valdkonnas.

(9) Komisjon on Moldova puhul hinnanud kolme määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumi ja leiab, et need on täidetud. Komisjon konsulteeris selle hindamise käigus ka liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindajaga.

(10) Kooskõlas määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikega 6 on nõukogu hinnang, et Moldova täidab lepingu, millega see riik on assotsieerunud programmiga „Digitaalne Euroopa“, asjakohased tingimused ning on võtnud piisavaid meetmeid, et valmistuda olulisteks küberintsidentideks ja ulatuslike küberintsidentidega võrdsustatud küberintsidentideks. Lisaks on nõukogu hinnang, et toetuse andmine reservist on kooskõlas liidu poliitikaga Moldova suhtes ja Moldovaga loodud üldiste suhetega ning liidu muu poliitikaga julgeoleku valdkonnas, pidades eelkõige silmas põhjenduses 8 loetletud tegureid.

(11) Kuna lepinguga, millega Moldova on assotsieerunud programmiga „Digitaalne Euroopa“ on ette nähtud toetus reservist ja kuna kõnealune riik täidab määruse (EL) 2025/38 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumid, tuleks anda luba Moldovale reservist toetuse andmiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga antakse luba anda toetust Moldova Vabariigile ELi küberreservist määruse (EL) 2025/38 artikli 19 tähenduses.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval ja seda kohaldatakse üks aasta.

Brüssel, 14. juuli 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

J. JENSEN

([2]) Nõukogu 24. aprilli 2023. aasta otsus (ÜVJP) 2023/855, mis käsitleb Euroopa Liidu partnerlusmissiooni Moldovas (EUPM Moldova) (ELT L 110, 25.4.2023, lk 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/855/oj).